

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

שכר מאבטח שנשכר ליום עבודה והתבטלה העבודה

תיק מס' 1838.

טענות ומענות בין קבלן מהישוב אדם לבין מאבטח שמירה מהישוב כוכב יעקב, אשר הקבלן העסיק ישמעאלים בבניה בישוב תל ציון ומכניס אותם מהמחסום במכוניתו בבוקר בשעה 7 וחצי, ולפי החוק חייב שמירה של נושא נשק ולשם זה הזמין את המאבטח לבוקר בתשלום 45 שקל לשעה ל-8 שעות. ובבוקר אסף את הישמעאלים ואת המאבטח ובכניסה לישוב מראה הפועל המקצועי שביניהם את רשיון הכניסה שלו לעבודה ובמחשב מתברר שאינו בתוקף (אף שבאישור רשום תוקף לעוד חודש, ודבר זה בדק הקבלן בערב שקודם, מ"מ כנראה שהקבלן הקודם שהעסיקו והשיג לו את הרשיון דיווח שהוא לא מועסק, ועי"ז נמחק לו הרשיון במחשב, וזה לא היה יכול לברר בערב קודם). ומאחר והפועל המקצועי לא הורשה להכנס ונשלח לביתו, שלח הקבלן את שאר הישמעאלים שאינם מקצועיים כי אינו יכול לבנות עמהם כלום, שהם רק שוליות ועוזרים ומתלמדים אצל המקצועי. ולכן שלח גם את המאבטח לבית המדרש ללמוד.

ס"ה ישב המאבטח במכונית של הקבלן בבוקר כרבע שעה, אבל המאבטח היה בבוקר בירושלים והגיע במיוחד וכבר לא השתלם לו לחזור לעיר לדברים הנצרכים ואיבד זמן כל היום. טוען הקבלן שזה אונס משמים (כוח עליון), ולא אסיק דעתיה שמגיע מירושלים, כי כוכב יעקב צמוד לתל ציון.

והמאבטח טוען שבירר בשתי קבוצות וואצאפ של עובדים באיזור, קבוצה אחת "מחמירה" שהיא של העובדים בשמירה, וקבוצה אחת "מקילה" שהיא של הקבלנים המעסיקים את הישמעאלים וכולם מעסיקים גם שומרים עם נשק, ודרך שם מבררים למי יש עבודה ומי פנוי, ומתי זקוק מי לאיזה עובד, וכך משיגים את העבודות בענף הזה באיזור. ושאל בנפרד בקבוצה זו ובקבוצה זו מה עושים למי שהגיע בבוקר כמוסכם ליום של 8 שעות ואחרי שבא או בדרך הודיעו לו שיום העבודה מבוטל, ומישהו מהקבוצה של השומרים ענה שמגיע שכר מלא של 350 שקל. ומישהו מהקבוצה של הקבלנים ענה שמגיע 2/3 מהשכר. ולכן הוא תובע 2/3. 233 שקל.

ונפסק הדין לפי סימן שלג במחבר סעיף א', וסימן שלד ברמ"א סעיף ב' ובנו"כ שם, דבלא הוה לבע"ב למידע לא מקבלים הפועלים אפי' כפ"ב. (ואגב לענ"ד כפ"ב של מאבטח הוא תשלום מלא, דבלא"ה אין בזה שום טורח והוא יושב בטל כל היום וע"ז מקבל שכרו, וכע"ז בפת"ש סי' שלג סק"ג בשם שו"ת מים חיים בשם תשו' הרמ"א). אמנם למען השלום ולפנים משוה"ד ובהסכמת הקבלן נפסק שישלם לו שעה אחת שלמה, על הטורח להגיע מירושלים והרבע שעה שישב עמו בשער במכונית.

ובאמת שכל זה מצד הדין, אבל מצד "מנהג הפועלים" אילו היה מנהג קבוע לשלם מלא או 2/3 כמו שאמרו בוואטצאפ, זה היה מחייב גם לפי הדין. אבל בנידוננו אין תשובת אחד מכאן או מכאן מבטא שום מנהג, ויש גם אחרים שיענו אחרת. ואילו היו הולכים לפי בי"ד של בעלי אומנויות (דסי' רלא) התשובות היו מחייבים אותם. וכעת אין מנהג וע"כ הדין קובע שפטור ויפשרו כנ"ל.